

357

ZÁKON

České národní rady

ze dne 5. května 1992

o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

§ 1

Úvodní ustanovení

Tento zákon upravuje

- a) daň dědickou,
- b) daň darovací,
- c) daň z převodu nemovitostí.

ČÁST PRVNÍ

ODDÍL PRVNÍ DAŇ DĚDICKÁ

§ 2

Poplatník

Poplatníkem daně dědické je dědic, který nabytí dědictví nebo jeho část ze závěti, ze zákona nebo z obou těchto právních důvodů podle pravomocného rozhodnutí příslušného orgánu, jímž bylo řízení o dědictví skončeno.

§ 3

Předmět daně

- (1) Předmětem daně dědické je nabytí majetku děděním. Majetkem pro účely daně dědické jsou
 - a) věci nemovité, byty a nebytové prostory (dále jen „nemovitosti“),

- b) věci movité, cenné papíry, peněžní prostředky v české a cizí měně, pohledávky, majetková práva a jiné majetkové hodnoty (dále jen „movitý majetek“).
- (2) Z nemovitostí, které se nacházejí na území České republiky (dále jen „tuzemsko“), se vybere daň bez ohledu na státní občanství nebo pobyt zůstavitele; z nemovitostí, které se nacházejí v cizině, se daň nevybírá.
- (3) Jestliže zůstavitel v době své smrti
 - a) byl občanem České republiky a měl trvalý pobyt^{1a)} v tuzemsku, vybírá se daň z celého jeho movitého majetku bez ohledu na to, zda se tento majetek nachází v tuzemsku nebo v cizině,
 - b) byl občanem České republiky a neměl trvalý pobyt v tuzemsku, vybírá se daň z jeho movitého majetku, který se nachází v tuzemsku,
 - c) nebyl občanem České republiky, vybírá se daň z jeho movitého majetku, který se nachází v tuzemsku.
- (4) Ustanovení odstavců 2 a 3 platí, pokud mezinárodní smlouva nestanoví jinak.

§ 4

- (1) Základem daně dědické je cena majetku nabytého jednotlivým dědicem snižená o
 - a) prokázané dluhy zůstavitele, které na dědice přešly zůstavitelovou smrtí,
 - b) cenu majetku osvobozeného, podle tohoto zákona od daně dědické,
 - c) přiměřené náklady spojené s pohřbem zůstavitele,
 - d) odměnu a hotové výdaje notáře pověřeného soudem k úkonům v řízení o dědictví a cenu jiných povinností uložených v řízení o dědictví,
 - e) dědickou dávku prokazatelně zaplacenou jinému státu z nabytí majetku děděním v cizině, je-li tento majetek též předmětem daně dědické v tuzemsku.
- (2) Dluhy podle odstavce 1 písm. a), náklady podle odstavce 1 písm. c), odměna a hotové výdaje podle odstavce 1 písm. d), cena jiných povinností podle odstavce 1 písm. d) vázících se k celé části dědictví, připadající na jednotlivého dědice a dědická dávka podle odstavce 1 písm. e) (dále jen „dluhy“), se odečtou ve výši odpovídající poměru jím zděděného majetku, který není od daně osvobozen, k celkové hodnotě majetku nabytého jednotlivým dědicem. Výše těchto dluhů se vypočte na celé Kč bez zaokrouhlení. Cena jiných povinností podle odstavce 1 písm. d) vázících se jen k určité části dědictví se odečte pouze od této části dědictví.
- (3) Cenou podle odstavce 1 je cena majetku určená v dědickém řízení.
- (4) Cena majetku nabytého na základě dodatečného projednání dědictví se sčítá s cenou majetku nabytého v dřívějším dědickém řízení. Pro odčitelné položky platí obdobně odstavce 1 a 2. Pokud byla daň dědická z nabytí majetku v původním dědickém řízení již vyměřena, započítá se na daň vyměřenou ze základu daně z celkově nabytého majetku.

ODDÍL DRUHÝ DAŇ DAROVACÍ

§ 5

Poplatník

Poplatníkem daně darovací je nabyvatel; při bezúplatném poskytnutí majetku fyzickou osobou, která má trvalý pobyt v tuzemsku, nebo právnickou osobou, která má sídlo v tuzemsku, fyzické osobě, která nemá trvalý pobyt v tuzemsku, nebo právnické osobě, která nemá sídlo v tuzemsku, je poplatníkem daně darovací vždy dárce. Není-li dárce poplatníkem, je ručitelem.

§ 6

Předmět daně

- (1) Předmětem daně darovací je bezúplatné nabytí majetku na základě právního úkonu nebo v souvislosti s právním úkonem. Majetkem pro účely daně darovací jsou
- a) nemovitosti a movitý majetek,
 - b) jiný majetkový prospěch.

Bylo-li současně s bezúplatným převodem nemovitosti též bezúplatně zřízeno právo odpovídající věcnému břemeni nebo právo, jehož obsahem je opětuující se plnění obdobné věcnému břemeni, je takto zřízené právo předmětem daně darovací.

- (2) Byl-li movitý majetek nebo jiný majetkový prospěch bezúplatně poskytnut nebo bezúplatně nabyt v tuzemsku, předmětem daně darovací je veškeré nabytí tohoto majetku bez ohledu na státní příslušnost, pobyt nebo sídlo dárce nebo nabyvatele.
- (3) Byl-li movitý majetek nebo jiný majetkový prospěch bezúplatně poskytnut a bezúplatně nabyt mimo tuzemsko, předmětem daně darovací je nabytí tohoto majetku, je-li nabyvatelem nebo dárce fyzická osoba, která je občanem České republiky a má trvalý pobyt v tuzemsku, nebo právnická osoba, která má sídlo v tuzemsku.
- (4) Předmětem daně darovací nejsou
- a) plnění nebo bezúplatné převody majetku na základě povinnosti stanovené právním předpisem,
 - b) důchody vyplácené na základě smlouvy o důchodu,²⁾
 - c) bezúplatná nabytí majetku, která jsou příjmem a jsou předmětem daně z příjmů podle zvláštního předpisu^{2a)} nebo bezúplatná nabytí majetku, která jsou předmětem daně dědic-
ké,
 - d) dotace, příspěvky a podpory ze státního rozpočtu, z rozpočtu územních samosprávných celků, státních fondů nebo jiných peněžních fondů státu nebo územních samosprávných celků, jakož i z veřejných rozpočtů a jiných peněžních fondů cizího státu. To se netýká peněžních fondů spravovaných podnikatelskými subjekty,
 - e) prostředky poskytnuté pojišťovnami na zábranná opatření a prevenci,
 - f) prostředky poskytované z rozpočtu Evropské unie nebo z Národního fondu,
 - g) bezúplatná nabytí majetku určeného na financování volební kampaně kandidáta na funkci prezidenta republiky podle zákona upravujícího volbu prezidenta republiky.

- (5) Nabývá-li spoluvlastník při zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví bezúplatně více, než činila hodnota jeho podílu před zrušením a vypořádáním podílového spoluvlastnictví, předmětem daně darovací je bezúplatné nabytí majetku nad tuto hodnotu. Podílem spoluvlastníka se přitom pro účely daně darovací rozumí souhrn hodnot všech jeho podílů na majetku, který je předmětem vypořádání.
- (6) Ustanovení § 3 odst. 2 platí obdobně.
- (7) Ustanovení odstavců 2 a 3 a odstavce 6 platí, pokud mezinárodní smlouva nestanoví jinak.
- (8) Předmětem daně darovací je bezúplatné nabytí povolenek na emise skleníkových plynů v letech 2011 a 2012 pro výrobu elektřiny v zařízení, které k 1. lednu 2005 nebo později vyrábělo elektřinu na prodej třetím osobám a ve kterém probíhá z činností, na které se vztahuje obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, pouze spalování paliv (dále jen „bezúplatně nabytá povolenka“) výrobcem elektřiny.

§ 7

Základ daně

- (1) Základem daně darovací je cena majetku, který je předmětem této daně, snížená o
 - a) prokázané dluhy a cenu jiných povinností, které se váží k předmětu daně,
 - b) cenu majetku osvobozeného podle tohoto zákona od daně darovací,
 - c) clo a daň placené při dovozu v případě, že se jedná o movité věci darované nebo dovezené z ciziny.

Ustanovení § 4 odst. 1 a 2 o odečtení poměrné části dluhů připadající na majetek, který není od daně osvobozen, platí obdobně.

- (2) Cenou podle odstavce 1 je cena zjištěná podle zvláštního předpisu^{2aa}) ke dni nabytí majetku. Je-li předmětem daně jiný majetkový prospěch, jehož obsahem je opětující se plnění na dobu neurčitou, na dobu života nebo na dobu delší než pět let, je touto cenou pětinasobek ceny ročního plnění. Je-li předmětem daně bezúplatné nabytí majetkové hodnoty spojené s převodem členských práv a povinností v bytovém družstvu, je cenou majetku cena obvyklá.
- (3) Cena movitého majetku nabytého darováním od téže osoby tímž nabyvatelem v průběhu dvou po sobě jdoucích kalendářních roků se sčítá a tento součet cen je základem daně podle odstavce 1. Pokud byla daň darovací z nabytí majetku v tomto období již vyměřena, započítá se na daň vyměřenou při opakovaném nabytí majetku.

§ 7a

Základ daně u bezúplatně nabytých povolenek

- (1) Základem daně darovací u bezúplatně nabytých povolenek je průměrná tržní hodnota povolenky na emise skleníkových plynů k 28. únoru příslušného kalendářního roku vynásobená počtem bezúplatně nabytých povolenek k výrobě elektřiny pro příslušný kalendářní rok.
- (2) Průměrnou tržní hodnotu povolenky na emise skleníkových plynů k 28. únoru příslušného kalendářního roku zveřejní Ministerstvo životního prostředí způsobem umožňujícím dálkový přístup.

ODDÍL TŘETÍ

DAŇ Z PŘEVODU NEMOVITOSTÍ

§ 8

Poplatník

- (1) Poplatníkem daně z převodu nemovitosti je
 - a) převodce (prodávající); nabyvatel je v tomto případě ručitelem,
 - b) nabyvatel, jde-li o nabytí nemovitosti při výkonu rozhodnutí nebo exekuci podle zvláštního právního předpisu^{2b}), vyvlastnění, vydržení, v insolvenčním řízení po rozhodnutí o úpadku nebo ve veřejné dražbě anebo o nabytí nemovitosti na základě smlouvy o zajišťovacím převodu práva, v souvislosti s postoupením pohledávky, při zrušení právnické osoby bez likvidace nebo při rozdělení likvidačního zůstatku při zrušení právnické osoby s likvidací,
 - c) převodce i nabyvatel, jde-li o výměnu nemovitostí; převodce a nabyvatel jsou v tomto případě povinni platit daň společně a nerozdílně.
- (2) Jde-li o převod nebo přechod vlastnictví k nemovitosti ze společného jmění manželů nebo do společného jmění manželů, je každý z manželů samostatným poplatníkem a jejich podíly jsou stejné. V případě podílových spoluvlastníků je každý spoluvlastník samostatným poplatníkem a platí daň podle velikosti svého podílu.

§ 9

Předmět daně

- (1) Předmětem daně z převodu nemovitostí je
úplatný převod nebo přechod vlastnictví k nemovitostem. Při zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví k nemovitostem je předmětem daně z převodu nemovitostí úplatný převod nebo přechod podílu nebo části podílu, o který se sníží hodnota podílu převodce, který měl před vypořádáním. Podílem spoluvlastníka se přitom pro účely daně z převodu nemovitostí rozumí souhrn hodnot všech jeho podílů na nemovitostech, které jsou předmětem vypořádání.
- (2) Předmětem daně z převodu nemovitostí je rovněž úplatný převod vlastnictví k nemovitostem v případech, kdy dojde následně k odstoupení od smlouvy a převod vlastnictví k nemovitostem na základě smlouvy o zajišťovacím převodu práva nebo přechod vlastnictví k nemovitostem v souvislosti s postoupením pohledávky.
- (3) Vyměňují-li se nemovitosti, považují se jejich vzájemné převody za jeden převod. Daň se vybere z převodu té nemovitosti, z jejíhož převodu je daň vyšší.
- (4) Přechází-li na základě rozhodnutí úřadu, který provádí vyvlastnění, vlastnické právo k vyvlastňované nemovitosti a současně k nemovitosti poskytované místo náhrady v penězích, považují se tyto přechody za jeden přechod a daň se vybere z přechodu nemovitosti z vlastnictví vyvlastňovaného.
- (5) Ustanovení § 3 odst. 2 platí obdobně.

§ 10

Základ daně

(1) Základem daně z převodu nemovitostí je

- a) cena zjištěná podle zvláštního právního předpisu,^{2aa)} platná v den nabytí nemovitosti, a to i v případě, je-li cena nemovitosti sjednaná dohodou nižší než cena zjištěná; rozdíl cen nepodléhá dani darovací. Je-li však cena sjednaná vyšší než cena zjištěná, je základem daně cena sjednaná,
- b) v případě vydržení cena zjištěná podle zvláštního právního předpisu,^{2aa)} platná v den sepsání osvědčení o vydržení ve formě notářského zápisu nebo právní moci rozhodnutí soudu o vydržení,
- c) cena zjištěná podle zvláštního právního předpisu,^{2aa)} platná v den nabytí nemovitosti na základě smlouvy o finančním pronájmu s následnou koupí najaté věci nebo na základě smlouvy o zajišťovacím převodu práva anebo v souvislosti s postoupením pohledávky,
- d) v případě vydražení nemovitosti při výkonu rozhodnutí, při exekuci nebo ve veřejné dražbě cena dosažená vydražením nebo předražkem,
- e) cena sjednaná, jde-li o převod nemovitosti z vlastnictví nebo do vlastnictví územního samosprávného celku,
- f) v případě zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví soudem, náhrada určená soudem nebo podíl na výtěžku z prodeje nemovitosti určený soudem,
- g) v případě zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví dohodou, rozdíl cen uvedených v písmenu a) před zrušením a vypořádáním podílového spoluvlastnictví a po zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví,
- h) v případě vkladu nemovitosti do společnosti s ručením omezeným nebo do akciové společnosti, hodnota určená posudkem znalce podle obchodního zákoníku,^{2cc)}
- i) v případě vyvlastnění náhrada za vyvlastnění stanovená pravomocným rozhodnutím ve vyvlastňovacím řízení nebo v řízení před soudem,
- j) v případě prodeje nemovitosti mimo dražbu v rámci insolvenčního řízení při zpeněžení majetkové podstaty v konkursu nebo při oddlužení cena dosažená prodejem nemovitosti,
- k) v případě zvyšování základního kapitálu obchodní společnosti, nebude-li hodnota nemovitosti určena posudkem znalce, hodnota určená obecně uznávaným nezávislým odborníkem za využití obecně uznávaných standardů a zásad oceňování ne déle než 6 měsíců před splacením vkladu nebo reálná hodnota vykázaná v účetní závěrce za předcházející účetní období před valnou hromadou rozhodující o vkladu, pokud byla ověřena auditorem bez výhrad, rozhodne-li tak statutární orgán podle obchodního zákoníku^{2cd)}.

(2) Nelze-li cenu nebo hodnotu nemovitosti stanovit způsobem uvedeným v odstavci 1, základem daně z převodu nemovitostí je cena zjištěná podle zvláštního právního předpisu^{2aa)}.

ČÁST DRUHÁ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 11

Rozdělení osob do skupin pro účely výpočtu daně dědické, daně darovací a daně z převodu nemovitostí

- (1) Pro účely výpočtu daně dědické, daně darovací a daně z převodu nemovitostí jsou osoby zařazeny do tří skupin vyjadřujících vztah poplatníka k zůstaviteli, dárci (obdarovanému) nebo nabyvateli (převodci). Příbuzenským vztahům vzniklým narozením jsou na roveň postaveny vztahy založené osvojením.
- (2) Do I. skupiny patří
 - příbuzní v řadě přímé a manželé.
- (3) Do II. skupiny patří
 - a) příbuzní v řadě pobočné,^{2d}) a to sourozenci, synovci, neteře, strýcové a tety,
 - b) manželé dětí (zetové a snachy), děti manžela, rodiče manžela, manželé rodičů a osoby, které s nabyvatelem, dárcem nebo zůstavitelem žily nejméně po dobu jednoho roku před převodem nebo smrtí zůstavitele ve společné domácnosti a které z tohoto důvodu pečovaly o společnou domácnost nebo byly odkázány výživou na nabyvatele, dárce nebo zůstavitele.
- (4) Do III. skupiny patří
 - ostatní fyzické osoby a právnické osoby.

§ 12

Sazba daně dědické a daně darovací u osob zařazených do I. skupiny

- (1) Daň činí při základu daně

přes Kč	do Kč	
–	1 000 000	1,0 %,
1 000 000	2 000 000	10 000 Kč a 1,3 % ze základu přesahujícího 1 000 000 Kč,
2 000 000	5 000 000	23 000 Kč a 1,5 % ze základu přesahujícího 2 000 000 Kč,
5 000 000	7 000 000	68 000 Kč a 1,7 % ze základu přesahujícího 5 000 000 Kč,
7 000 000	10 000 000	102 000 Kč a 2,0 % ze základu přesahujícího 7 000 000 Kč,
10 000 000	20 000 000	162 000 Kč a 2,5 % ze základu přesahujícího 10 000 000 Kč,
20 000 000	30 000 000	412 000 Kč a 3,0 % ze základu přesahujícího 20 000 000 Kč,

30 000 000	40 000 000	712 000 Kč a 3,5 % ze základu přesahujícího 30 000 000 Kč,
40 000 000	50 000 000	1 062 000 Kč a 4,0 % ze základu přesahujícího 40 000 000 Kč,
50 000 000	a více	1 462 000 Kč a 5,0 % ze základu přesahujícího 50 000 000 Kč.

- (2) Při výpočtu daně dědické se postupuje podle odstavce 1 a výsledná částka se vynásobí koeficientem 0,5.

§ 13

Sazba daně dědické a daně darovací u osob zařazených do II. skupiny

- (1) Daň činí při základu daně

přes Kč	do Kč	
–	1 000 000	3,0 %,
1 000 000	2 000 000	30 000 Kč a 3,5 % ze základu přesahujícího 1 000 000 Kč,
2 000 000	5 000 000	65 000 Kč a 4,0 % ze základu přesahujícího 2 000 000 Kč,
5 000 000	7 000 000	185 000 Kč a 5,0 % ze základu přesahujícího 5 000 000 Kč,
7 000 000	10 000 000	285 000 Kč a 6,0 % ze základu přesahujícího 7 000 000 Kč,
10 000 000	20 000 000	465 000 Kč a 7,0 % ze základu přesahujícího 10 000 000 Kč,
20 000 000	30 000 000	1 165 000 Kč a 8,0 % ze základu přesahujícího 20 000 000 Kč,
30 000 000	40 000 000	1 965 000 Kč a 9,0 % ze základu přesahujícího 30 000 000 Kč,
40 000 000	50 000 000	2 865 000 Kč a 10,5 % ze základu přesahujícího 40 000 000 Kč,
50 000 000	a více	3 915 000 Kč a 12,0 % ze základu přesahujícího 50 000 000 Kč.

- (2) Při výpočtu daně dědické se postupuje podle odstavce 1 a výsledná částka se vynásobí koeficientem 0,5.

§ 14

Sazba daně dědické a daně darovací u osob zařazených do III. skupiny

- (1) Daň činí při základu daně

přes Kč	do Kč
---------	-------

–	1 000 000	7,0 %,
1 000 000	2 000 000	70 000 Kč a 9,0 % ze základu přesahujícího 1 000 000 Kč,
2 000 000	5 000 000	160 000 Kč a 12,0 % ze základu přesahujícího 2 000 000 Kč,
5 000 000	7 000 000	520 000 Kč a 15,0 % ze základu přesahujícího 5 000 000 Kč,
7 000 000	10 000 000	820 000 Kč a 18,0 % ze základu přesahujícího 7 000 000 Kč,
10 000 000	20 000 000	1 360 000 Kč a 21,0 % ze základu přesahujícího 10 000 000 Kč,
20 000 000	30 000 000	3 460 000 Kč a 25,0 % ze základu přesahujícího 20 000 000 Kč,
30 000 000	40 000 000	5 960 000 Kč a 30,0 % ze základu přesahujícího 30 000 000 Kč,
40 000 000	50 000 000	8 960 000 Kč a 35,0 % ze základu přesahujícího 40 000 000 Kč,
50 000 000	a více	12 460 000 Kč a 40,0 % ze základu přesahujícího 50 000 000 Kč.

- (2) Při výpočtu daně dědické se postupuje podle odstavce 1 a výsledná částka se vynásobí koeficientem 0,5.

§ 14a

Sazba daně darovací u bezúplatně nabytých povolenek

Sazba daně darovací u bezúplatně nabytých povolenek činí 32 %.

§ 15

Sazba daně z převodu nemovitostí u osob zařazených do I. skupiny, II. skupiny a III. skupiny

Daň činí 4 % ze základu daně.

§ 16

Věcná břemena, opětující se plnění

Je-li předmětem daně nabytí práva odpovídajícího věcnému břemeni nebo opětujícího se plnění zřízeního jinak než věcným břemenem, je základem daně jeho cena zjištěná podle zvláštního předpisu.^{2aa)}

§ 16a

Místní příslušnost

Místně příslušným k dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí je správce daně, v jehož obvodu územní působnosti

- a) měl zůstavitel naposledy trvalý pobyt, nebo neměl-li trvalý pobyt, správce daně, v jehož obvodu se nachází zůstavitelův majetek,

- b) se nachází nemovitost, a to i v případě, nabývá-li se spolu s nemovitostí též movitý majetek nebo jiný majetkový prospěch, popřípadě je-li samostatně zřizováno právo odpovídající věcnému břemeni nebo jiné plnění obdobné věcnému břemeni,
- c) má trvalý pobyt nebo sídlo nabyvatel movitého majetku nebo jiného majetkového prospěchu,
- d) má trvalý pobyt nebo sídlo dárce movitého majetku nebo jiného majetkového prospěchu, jde-li o darování do ciziny, nebo
- e) se nacházel movitý majetek nebo jiný majetkový prospěch, nelze-li určit místní příslušnost podle písmen a) až d).

§ 17

Zaokrouhlování

Základ daně se zaokrouhluje na celé stokoruny nahoru.

§ 18

Stanovení a splatnost daní

- (1) Daňový subjekt je povinen v přiznání k dani dědické a k dani darovací uvést pouze údaje rozhodné pro stanovení daně. Daň dědická a daň darovací je splatná ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení platebního výměru.
- (2) Zjistí-li daňový subjekt, že údaje rozhodné pro stanovení daně dědické nebo daně darovací by zakládaly vyšší daň než údaje, které uvedl v daňovém přiznání, je povinen podat do konce měsíce následujícího po měsíci, ve kterém došlo k tomuto zjištění, dodatečné daňové přiznání. Tato povinnost trvá, pokud běží lhůty pro stanovení daně podle daňového řádu.
- (3) Za podmínek, které daňový řád stanoví pro podání dodatečného daňového přiznání na daň nižší, než je poslední známá daň, daňový subjekt je oprávněn podat dodatečné daňové přiznání k dani dědické nebo k dani darovací do konce měsíce následujícího po měsíci, ve kterém došlo ke zjištění, že údaje rozhodné pro stanovení daně dědické nebo daně darovací by zakládaly daň nižší než údaje, které uvedl v daňovém přiznání.
- (4) V dodatečném daňovém přiznání k dani dědické nebo k dani darovací daňový subjekt uvede původní a nové údaje rozhodné pro stanovení daně.
- (5) Dojde-li k zániku účasti společníka v obchodní společnosti nebo zániku členství člena v družstvu do 5 let ode dne vložení nemovitosti jako vkladu do základního kapitálu obchodní společnosti nebo družstva a nejsou-li přitom splněny podmínky pro osvobození od daně z převodu nemovitostí podle § 20 odst. 6 písm. e), správce daně stanoví daň platebním výměrem; takto stanovená daň je splatná ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení platebního výměru. Penále z částky, která je uvedena v platebním výměru, nevzniká.
- (6) Činí-li daň dědická, daň darovací nebo daň z převodu nemovitostí méně než 100 Kč, daňové přiznání se podává; vyměřenou daň správce daně nepředepíše a poplatník daň neplatí.

Osvobození od daně dědické, daně darovací a daně z převodu nemovitostí

§ 19

- (1) Od daně dědické je osvobozeno nabytí majetku děděním, pokud k němu dochází mezi osobami zařazenými v I. a II. skupině.
- (2) Od daně dědické je za podmínek dále uvedených osvobozeno nabytí
 - a) movitých věcí osobní potřeby u fyzických osob, pokud tyto věci po dobu 1 roku před nabytím nebyly součástí obchodního majetku zůstavitele, jakož i podílů dědiců vyplácených z tohoto majetku a podílů odvozených ze společného jmění manželů zaniklého v důsledku úmrtí jednoho z nich, pokud cena tohoto majetku nepřevyšuje u osob III. skupiny 20 000 Kč u každého jednotlivého poplatníka. Daň se vybere jen z té části ceny movitých věcí nebo podílu na těchto věcech nabývaných každým nabyvatelem, která převyšuje uvedené částky,
 - b) vkladů na účtech u bank (s výjimkou vkladů na účtech zřízených pro podnikatelské účely), peněžních prostředků v české nebo cizí měně a cenných papírů, jakož i podílů dědiců vyplácených z tohoto majetku a podílů odvozených ze společného jmění manželů zaniklého v důsledku úmrtí jednoho z nich, pokud úhrnná částka všech těchto hodnot nepřevyšuje u osob III. skupiny 20 000 Kč u každého jednotlivého poplatníka. Daň se vybere jen z té části movitého majetku nebo podílu na tomto majetku nabývaného každým nabyvatelem, která převyšuje uvedené částky,
 - c) dědického podílu nezletilého na úhradu jednorázového pojistného na pojištění sirotčího důchodu.
- (3) Od daně darovací je osvobozeno bezúplatné nabytí majetku, pokud k němu dochází mezi osobami zařazenými v I. a II. skupině.
- (4) Od daně darovací je za podmínek dále uvedených osvobozeno nabytí
 - a) movitých věcí osobní potřeby u fyzických osob, jestliže tyto věci po dobu 1 roku před nabytím nebyly součástí obchodního majetku dárce, pokud cena tohoto majetku nepřevyšuje u osob III. skupiny 20 000 Kč u každého jednotlivého poplatníka. Daň se vybere jen z té části ceny movitých věcí nabývaných každým nabyvatelem, která převyšuje uvedené částky,
 - b) vkladů na účtech u bank (s výjimkou vkladů na účtech zřízených pro podnikatelské účely), peněžních prostředků v české nebo cizí měně a cenných papírů, pokud úhrnná částka všech těchto hodnot nepřevyšuje u osob III. skupiny 20 000 Kč u každého jednotlivého poplatníka. Daň se vybere jen z té části movitého majetku nabývaného každým nabyvatelem, která převyšuje uvedené částky,
 - c) jiného majetkového prospěchu nabytého na základě smlouvy o výpůjčce uzavřené mezi vlastníkem pozemku a bytovým družstvem nebo vlastníkem jednotky při úpravě práva k pozemku podle zvláštního předpisu,^{2f)}
 - d) příležitostných bezúplatných nabytí movitého majetku a jiného majetkového prospěchu, jehož hodnota nepřesahuje 3 000 Kč.
- (5) U jednoho poplatníka se podmínky pro osvobození uvedené v odstavci 2 písm. a) a b) a v odstavci 4 písm. a) a b) posuzují samostatně.

- (6) Od daně dědické a daně darovací jsou dále osvobozena nabytí movitého majetku, pokud zůstavitel nebo dárce byl zástupcem cizího státu pověřeným v České republice, příslušníkem jeho rodiny žijícím s ním ve společné domácnosti, jakož i jinou osobou, jíž příslušely diplomatické výsady a imunity a která nebyla občanem České republiky, je-li zaručena vzájemnost.

§ 20

- (1) Od daně dědické a daně darovací je osvobozeno bezúplatné nabytí majetku
- a) Českou republikou nebo jiným členským státem Evropské unie, Norskem a Islandem (dále jen „jiný evropský stát“), jakož i bezúplatné poskytnutí majetku Českou republikou, s výjimkou bezúplatně nabytých povolenek, či nabytí majetku od jiného evropského státu,
 - b) územním samosprávným celkem a jím zřízenou příspěvkovou organizací, dobrovolným svazkem obcí, veřejnou výzkumnou institucí, veřejnou vysokou školou nebo Regionální radou regionu soudržnosti, má-li právnická osoba sídlo v tuzemsku,
 - c) právnickou osobou se sídlem na území jiného evropského státu, je-li právní forma a předmět činnosti obdobný právní formě a předmětu činnosti právnické osoby uvedené v písmenu b).
- (2) Od daně z převodu nemovitostí jsou osvobozeny
- a) převody a přechody vlastnictví k nemovitostem při likvidaci státních podniků,³⁾ akciových společností s plnou majetkovou účastí státu a společností s ručením omezeným s plnou majetkovou účastí státu,
 - b) převody a přechody vlastnictví k nemovitostem akciových společností s plnou majetkovou účastí státu uskutečněné podle rozhodnutí valné hromady a schválené vládou České republiky,
 - c) převody vlastnictví k nemovitostem akciových společností s plnou majetkovou účastí státu související s přímým prodejem v rámci rozhodnutí o privatizaci podle zvláštního zákona,⁴⁾
 - d) převody a přechody vlastnictví k nemovitostem v souvislosti s rozdělováním a slučováním obcí nebo se změnami jejich území podle zvláštních předpisů,⁵⁾
 - e) převody vlastnictví k nemovitostem z vlastnictví obcí do vlastnictví dobrovolných svazků obcí (dále jen „svazek“) vytvořených podle zvláštního zákona,⁶⁾ a dále z vlastnictví svazků do vlastnictví obcí, které byly či jsou ve svazku sdruženy a které byly předchozími vlastníky převáděných nemovitostí,
 - f) převody a přechody vlastnictví k nemovitostem mezi zřizovateli veřejných výzkumných institucí a veřejnými výzkumnými institucemi,
 - g) převody a přechody vlastnictví k nemovitostem při provádění reorganizace v rámci insolvenčního řízení, jde-li o vydání části dlužníkových aktiv věřitelům nebo o převod dlužníkových aktiv na nově založenou právnickou osobu, ve které mají věřitelé majetkovou účast.
- (3) Od daně z převodu nemovitostí je osvobozen převod nebo přechod vlastnictví k nemovitosti z vlastnictví České republiky nebo jiného evropského státu, jakož i do vlastnictví České republiky nebo jiného evropského státu. To se netýká převodu nebo přechodu vlastnictví k nemovitosti, pokud s majetkem státu před převodem nebo přechodem vlastnictví hospodařil podnikatelský subjekt nebo tento subjekt měl majetek státu ve správě.
- (4) Od daně dědické a daně darovací je osvobozeno bezúplatné nabytí majetku

- a) právnickou osobou se sídlem v tuzemsku nebo na území jiného evropského státu, založenou nebo zřízenou k zabezpečování činnosti v oblasti kultury, školství, výchovy a ochrany dětí a mládeže, vědy, výzkumu, vývoje, vzdělávání, zdravotnictví, sociální péče, ekologie, ochrany opuštěných zvířat nebo ohrožených druhů zvířat, tělovýchovy, sportu a požární ochrany, je-li bezúplatně nabytí majetku určeno na zabezpečování uvedené činnosti,
- b) státem registrovanou církví, náboženskou společností nebo obecně prospěšnou společností, má-li uvedená právnická osoba sídlo v tuzemsku nebo na území jiného evropského státu a bezúplatně nabytý majetek je určen na její činnost vykonávanou v souladu se zákonem upravujícím činnost církví, náboženských společností nebo obecně prospěšných společností nebo v souladu s obdobnou úpravou činnosti církví, náboženských společností nebo obecně prospěšných společností podle práva jiného evropského státu,
- c) politickou stranou nebo politickým hnutím se sídlem v tuzemsku nebo na území jiného evropského státu, je-li majetek bezúplatně nabyt v souladu se zákonem upravujícím činnost politických stran a politických hnutí nebo v souladu s obdobnou úpravou činnosti politických stran a politických hnutí podle práva jiného evropského státu,
- d) nadací nebo nadačním fondem se sídlem v tuzemsku nebo na území jiného evropského státu, je-li bezúplatně nabytý majetek určen na dosahování obecně prospěšných cílů nadace nebo nadačního fondu v souladu se zákonem upravujícím činnost nadací a nadačních fondů nebo v souladu s obdobnou úpravou nadací a nadačních fondů podle práva jiného evropského státu, jakož i bezúplatně poskytnutí majetku touto nadací nebo nadačním fondem v souladu s účelem, pro který byly zřízeny, a podmínkami stanovenými v nadačním listině nebo ve statutu,
- e) zdravotní pojišťovnou se sídlem v tuzemsku nebo na území jiného evropského státu pro fondy veřejného zdravotního pojištění v souladu se zákonem upravujícím činnost zdravotních pojišťoven nebo v souladu s obdobnou úpravou činnosti zdravotních pojišťoven podle práva jiného evropského státu;

je-li bezúplatně nabytý majetek použit nebo poskytnut na jiné účely než na účely uvedené v písmenech a) až e), nárok na osvobození zanikne.

- (5) Od daně dědické je osvobozen nárok zůstavitele na odškodnění podle zvláštních zákonů,⁸⁾ jestliže zůstavitel podal žádost o předběžné projednání podle zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů, nebo obdobnou žádost podle ostatních zvláštních předpisů, a do smrti zůstavitele nárok nebyl ústředním orgánem uspokojen. Toto osvobození se vztahuje též na případy, kdy zůstavitel nárok včas uplatnil u soudu, do smrti zůstavitele však nebylo soudem o něm pravomocně rozhodnuto.
- (6) Od daně darovací a daně z převodu nemovitostí jsou osvobozeny
 - a) převody a přechody vlastnictví k nemovitostem akciových společností s plnou majetkovou účastí státu uskutečněné v rámci schváleného privatizačního projektu nebo rozhodnutí o privatizaci před převodem majetkové účasti na Státní pozemkový úřad,¹⁰⁾
 - b) převody a přechody majetku, který přechází na právnické osoby v České republice v souvislosti se zánikem České a Slovenské Federativní Republiky,
 - c) převody a přechody vlastnictví k pozemkům a zřízení věcných břemen na základě rozhodnutí pozemkových úřadů o pozemkových úpravách podle zvláštního předpisu,¹¹⁾
 - d) vklady vložené do základního kapitálu obchodní společnosti nebo družstva podle obchodního zákoníku nebo podle právního řádu jiného evropského státu (dále jen „vklad“), má-li tato obchodní společnost nebo družstvo sídlo v tuzemsku nebo na území jiného evropské

ho státu. Je-li vkladem nemovitost, osvobození se neuplatní, jestliže do pěti let od vložení vkladu zanikne účast společníka obchodní společnosti nebo člena v družstvu (dále jen „společník“), s výjimkou případu úmrtí společníka, a nemovitost není společníku vrácena. Osvobození zůstává rovněž zachováno, zanikne-li účast společníka za trvání konkursu, podle soudem schváleného reorganizačního plánu nebo podle soudem schváleného oddlužení. Po dobu těchto pěti let neběží lhůta pro vyměření daně. Zánik účasti ve společnosti nebo členství v družstvu do pěti let od vložení nemovitosti jako vkladu je společník povinen oznámit do 30 dnů ode dne zániku účasti nebo členství místně příslušnému správci daně; součástí tohoto oznámení je i sdělení o způsobu vypořádání,

- e) převody a přechody majetku právnických osob při jejich sloučení, splynutí, rozdělení nebo přeměně,
 - f) bezúplatné převody bytů a nebytových prostorů z vlastnictví bytových družstev do vlastnictví členů - fyzických osob, jde-li o bezúplatné převody uvedené v ustanovení § 24 odst. 1 až 4 zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů,
 - g) převody rodinných domků a garáží a bytů z majetku družstev do vlastnictví členů těchto družstev - fyzických osob, jejichž nájemní vztah k rodinnému domku, garáži nebo bytu vznikl po splacení členského podílu (dalšího členského vkladu) těmito členy nebo jejich právními předchůdci,
 - h) převody a přechody majetku bytového družstva v souvislosti s vyčleněním části bytového družstva,^{12c)}
 - i) převody bytů a garáží z vlastnictví právnické osoby, vzniklé za účelem, aby se stala vlastníkem budovy, do vlastnictví fyzických osob - nájemců převáděných bytů a garáží, kteří jsou členy nebo společníky této právnické osoby, pokud se fyzické osoby nebo jejich právní předchůdci podíleli svými peněžními prostředky a jinými penězi ocenitelnými hodnotami na pořízení budovy.
- (7) Od daně z převodu nemovitostí je osvobozen první úplatný převod nebo přechod vlastnictví
- a) ke stavbě, která je novou stavbou, na niž bylo vydáno pravomocné kolaudační rozhodnutí, nebo je dokončenou novou stavbou nebo rozestavěnou novou stavbou a stavba nebyla dosud užívána, s výjimkou zkušebního provozu,^{12d)}
 - b) k bytu v nové stavbě a k bytu, který vznikl nástavbou, přístavbou nebo stavební úpravou, provedenou formou vestavby a byt nebyl dosud užíván, jde-li o převod bytu podle zvláštního právního předpisu,^{12f)}

jestliže převodcem je fyzická či právnická osoba a převod stavby je prováděn v souvislosti s jejich podnikatelskou činností, kterou je výstavba nebo prodej staveb a bytů, nebo jejich předmětem činnosti je výstavba nebo prodej staveb a bytů, anebo je-li převodcem obec.

- (8) Od daně z převodu nemovitostí je osvobozen úplatný převod nemovitosti, jestliže převodcem je právnická osoba, které byla nemovitost bezúplatně převedena likvidátorem na základě zákona o zrušení Fondu dětí a mládeže a o změnách některých zákonů.
- (9) Daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí se nevybírání při vydání majetku podle zvláštních předpisů.¹³⁾
- (10) Od daně darovací je osvobozeno bezúplatné nabytí majetku fyzickou osobou s trvalým pobytem v tuzemsku nebo na území jiného evropského státu, která je poskytovatelem zdravotních služeb

v souladu se zákonem upravujícím zdravotní služby a podmínky jejich poskytování nebo v souladu s obdobnou úpravou v jiném evropském státě, je-li bezúplatně nabytý majetek určen na poskytování zdravotních služeb. Obdobně je osvobozeno bezúplatné nabytí majetku fyzickou osobou provozující zařízení na ochranu opuštěných zvířat nebo ohrožených druhů zvířat. Je-li bezúplatně nabytý majetek použit na jiné účely, nárok na osvobození zanikne.

- (11) Od daně dědické a daně darovací je osvobozeno první bezúplatné nabytí majetkového podílu stanoveného § 7 odst. 4 a částí třetí zákona č. 42/1992 Sb., o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech, mezi osobami blízkými.^{13a)}
- (12) Od daně darovací je osvobozeno nabytí peněžních prostředků poskytnutých fyzické osobě, která je prokazatelně použije na zvýšení nebo změnu kvalifikace, studium, léčení, úhradu sociálních služeb nebo na zakoupení pomůcky pro zdravotně postižené, jakož i přímé poskytnutí takové pomůcky.
- (13) Od daně darovací je osvobozeno bezúplatné nabytí majetku na humanitární nebo charitativní účely, bezúplatné nabytí majetku v souvislosti s výkonem dobrovolnické služby poskytované podle zvláštního právního předpisu^{13b)} a bezúplatné nabytí majetku z veřejných sbírek,^{13c)} nejsou-li tato bezúplatná nabytí majetku od daně darovací osvobozena podle předchozích odstavců.
- (14) Od daně darovací je osvobozeno nabytí takového počtu bezúplatně nabytých povolenek, které odpovídá poměru průměrného množství vyrobené elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla k celkovému množství vyrobené elektřiny v letech 2005 a 2006.

§ 21

Daňové přiznání

- (1) Poplatník je povinen podat místně příslušnému správci daně přiznání k dani dědické a k dani darovací do 30 dnů ode dne, v němž
 - a) nabylo právní moci rozhodnutí příslušného orgánu, kterým bylo skončeno dědické řízení, jde-li o daň dědickou,
 - b) došlo k bezúplatnému nabytí movitého majetku nebo jiného majetkového prospěchu nebo byl poskytnut movitý majetek nebo jiný majetkový prospěch do ciziny, jde-li o daň darovací,
 - c) byla daňovému subjektu doručena smlouva o bezúplatném převodu vlastnictví k nemovitosti nebo o bezúplatném zřízení práva odpovídajícího věcnému břemeni s doložkou o povolení vkladu do katastru nemovitostí nebo nabytí účinnosti smlouva o bezúplatném převodu vlastnictví k nemovitosti nebo o bezúplatném zřízení práva odpovídajícího věcnému břemeni, která není evidována v katastru nemovitostí, jde-li o daň darovací,
 - d) uplynul příslušný kalendářní rok, jde-li o bezúplatné nabytí majetku právnickou osobou, které je osvobozeno podle § 20 odst. 4, nebo o bezúplatné nabytí majetku fyzickou osobou, které je osvobozeno podle § 20 odst. 10; přiznání k dani dědické nebo k dani darovací zahrnuje veškerý majetek nabytý nebo poskytnutý v tomto období s výjimkou majetku, u kterého se daňové přiznání podle odstavce 5 nepodává.
- (2) Poplatník je povinen podat místně příslušnému správci daně přiznání k dani z převodu nemovitostí nejpozději do konce třetího měsíce následujícího po měsíci, v němž
 - a) byl zapsán vklad práva do katastru nemovitostí,

- b) nabyla účinnosti smlouva o úplatném převodu vlastnictví k nemovitosti, která není evidována v katastru nemovitostí nebo nabyla účinnosti smlouva o postoupení pohledávky,
 - c) bylo vydáno potvrzení o nabytí vlastnictví k vydražené nemovitosti ve veřejné dražbě nebo nabylo právní moci rozhodnutí o příklepu a bylo zapláceno nejvyšší podání anebo nabylo právní moci usnesení o předražku a předražek byl zaplacen při výkonu rozhodnutí nebo exekuci,
 - d) nabylo právní moci rozhodnutí vyvlastňovacího úřadu o náhradě za vyvlastnění nebo nabylo právní moci rozhodnutí soudu, je-li podána žaloba ve věci náhrady za vyvlastnění,
 - e) nabylo právní moci rozhodnutí nebo byla daňovému subjektu doručena jiná listina, kterými se potvrzují nebo osvědčují vlastnické vztahy k nemovitosti, nejedná-li se o úplatný převod nebo přechod vlastnictví k nemovitosti uvedený v písmenech a) až d).
- (3) Součástí daňového přiznání je ověřený opis nebo ověřená kopie smlouvy nebo jiné listiny, kterou se potvrzují nebo osvědčují vlastnické vztahy k nemovitosti, a znalecký posudek o ceně zjištěné podle zvláštního právního předpisu,^{2aa)} jde-li o úplatný nebo bezúplatný převod nebo přechod vlastnictví k nemovitosti. Jde-li o vklad nemovitosti do společnosti s ručením omezeným nebo do akciové společnosti, součástí daňového přiznání je posudek znalce, kterým se určuje hodnota předmětu vkladu podle obchodního zákoníku^{2cc)} nebo znalecký posudek o ceně zjištěné podle zvláštního právního předpisu^{2aa)}, je-li základ daně z převodu nemovitostí stanoven podle § 10 odst. 2. Je-li při zvyšování základního kapitálu obchodní společnosti hodnota nemovitosti určena obecně uznávaným nezávislým odborníkem nebo reálnou hodnotou vykázanou v účetní závěrce podle obchodního zákoníku^{2cd)}, součástí daňového přiznání k dani z převodu nemovitostí je listina osvědčující hodnotu nemovitosti.
- (4) Znalecký posudek se nevyžaduje
- a) při podání daňového přiznání k dani dědické,
 - b) při podání daňového přiznání k dani darovací nebo k dani z převodu nemovitostí, jde-li o převod nebo přechod vlastnictví k nemovitosti, který je zcela osvobozen od daně,
 - c) při podání daňového přiznání k dani darovací nebo k dani z převodu nemovitostí, jde-li o převod či přechod vlastnictví k pozemku bez stavby a bez trvalého porostu; vzniknou-li pochybnosti o správnosti výše základu daně, správce daně sdělí tyto pochybnosti daňovému subjektu a vyzve jej k předložení znaleckého posudku,
 - d) při podání daňového přiznání k dani z převodu nemovitostí, jde-li o úplatný převod vlastnictví k nemovitosti z vlastnictví nebo do vlastnictví územního samosprávného celku, o vydražení nemovitosti nebo o přechod vlastnictví k nemovitosti při zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví soudem, anebo při vyvlastnění, není-li základem daně cena zjištěná podle zvláštního právního předpisu^{2aa)},
 - e) při podání daňového přiznání k dani z převodu nemovitostí, jde-li o prodej nemovitosti mimo dražbu v rámci insolvenčního řízení při zpeněžení majetkové podstaty v konkursu nebo při oddlužení, není-li základem daně cena zjištěná podle zvláštního právního předpisu^{2aa)}.
- (5) Daňové přiznání k dani dědické nebo k dani darovací se nepodává při bezúplatném nabytí nebo poskytnutí majetku, je-li od daně dědické nebo daně darovací osvobozeno podle § 19 odst. 1 až 4 a 6, podle § 20 odst. 1 nebo podle § 20 odst. 14.

- (6) Daňové přiznání k dani z převodu nemovitostí se nepodává při úplatném převodu nebo přechodu nemovitosti z vlastnictví České republiky, je-li převod nebo přechod vlastnictví k nemovitosti od této daně osvobozen.
- (7) Soud, který vedl řízení o dědictví v prvním stupni, nejde-li o nabytí majetku výhradně osobami zařazenými v I. skupině, zašle stejnopis pravomocného usnesení o dědictví, stejnopis případného samostatného pravomocného usnesení o odměně notáře a jeho hotových výdajích a celý spis vedený v řízení o dědictví místně příslušnému správci daně do 30 dnů po pravomocně skončeném řízení o dědictví. Správce daně vrátí uvedený spis soudu do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o vyměření daně nebo od ukončení šetření, je-li nabytí majetku zcela osvobozeno od daně dědické. Oznamovací povinnost ke správci daně mají katastrální úřady, jde-li o zápisy vlastnických a jiných věcných práv do katastru nemovitostí a jejich změny, a celní orgány, jde-li o darování movitého majetku z ciziny nebo do ciziny.
- (8) V případě bezúplatně nabytých povolenek je poplatník povinen podat místně příslušnému správci daně daňové přiznání k dani darovací do 31. března příslušného kalendářního roku. Součástí tohoto daňového přiznání je informace poplatníka o podílu výroby elektřiny a podílu výroby tepla na celkových emisích skleníkových plynů za kalendářní rok 2005 a následující roky.

ČÁST TŘETÍ

USTANOVENÍ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 23

- (1) Po dobu dvou let od účinnosti tohoto zákona se u prvních převodů a darování movitých a nemovitých věcí, vydaných podle zvláštních předpisů,⁸⁾ mezi oprávněnými osobami navzájem a mezi oprávněnými osobami a osobami třetími, vyměří daň darovací a daň z převodu nemovitostí ve výši odpovídající sazbám poplatků podle předpisů platných ke dni 31. prosince 1992, je-li to pro poplatníka výhodnější.
- (2) Jde-li o nemovitý majetek vydaný nebo poskytnutý jako náhrada podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, a o převod nebo přechod vlastnictví mezi osobami blízkými podle občanského zákoníku, je tento majetek osvobozen při prvním převodu nebo přechodu vlastnictví od daně dědické, daně darovací a daně z převodu nemovitostí. To platí i v případě nemovitého majetku, k němuž byla obnovena práva vlastníka podle § 22 zákona č. 229/1991 Sb. a § 11 a 12 zákona č. 42/1992 Sb., o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech, jde-li o první převod nebo přechod vlastnictví tohoto majetku mezi osobami blízkými podle občanského zákoníku.

§ 24

- (1) Pokud nastala před účinností tohoto zákona skutečnost, která byla podle dřívějších předpisů předmětem poplatku (daně) z dědictví, z darování a z převodu nebo přechodu nemovitostí, postupuje se podle dřívějších předpisů.
- (2) Nastala-li před účinností tohoto zákona skutečnost, která byla předmětem poplatku podle dosavadních předpisů, ale poplatek nebyl ještě vyměřen a zaplacen, příslušné územní finanční orgány dokončí zahájené řízení o vyměření notářských poplatků uvedených v odstavci 1, které nebylo v den účinnosti tohoto zákona pravomocně skončeno.

- (3) Notářské poplatky, vyměřené do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, avšak do tohoto dne nezaplacené, vybírají a vymáhají soudy. Okresní soudy rozhodují rovněž o opravách zřejmých omylů a nesprávností v rozhodnutích o vyměření notářských poplatků, která nabyla právní moci do 31. prosince 1992.
- (4) U notářských poplatků za úkony, kde byl proveden úkon státním notářstvím do 31. prosince 1992 a notářský poplatek za úkony nebyl vyměřen nebo byl vyměřen v nižší částce, vyměří nebo doměří notářský poplatek za úkony okresní soud, jestliže se příslušný spis nachází v úschově tohoto soudu. Jestliže je příslušný spis uložen u katastrálního úřadu, vyměří nebo doměří notářský poplatek za úkony tento katastrální úřad. V tomto řízení postupují soudy i katastrální úřady podle dřívějších předpisů.¹⁵⁾ Obdobně postupují tyto orgány v případech oprav zřejmých omylů a nesprávností v rozhodnutí o vyměření notářských poplatků za úkony.
- (5) O odvolání proti rozhodnutí okresního soudu nebo proti rozhodnutí státního notářství o vyměření notářských poplatků za úkony, podaném po 1. lednu 1993, rozhodne krajský soud, v jehož obvodu působí příslušný okresní soud nebo působilo příslušné státní notářství. O odvolání proti rozhodnutí katastrálního úřadu o vyměření notářských poplatků za úkony rozhodne příslušný nadřízený orgán.

§ 25

- (1) Ministerstvo financí České republiky může ve vztahu k cizině podle potřeby stanovit odchylky od zákona k zabránění dvojímu zdanění, k zachování vzájemně stejného postupu s cizinou nebo k provádění opatření nutných s ohledem na postup cizích orgánů.
- (2) Ministerstvo financí může obecně závazným právním předpisem stanovit podrobnosti k výpočtu daně dědické podle ustanovení § 4 tohoto zákona.
- (3) Generální finanční ředitelství na žádost daňového subjektu nebo na základě podnětu ručitele z moci úřední daň z převodu nemovitostí nebo daň darovací promine v případě odstoupení od smlouvy, vrácení daru pro vady, nebo zrušení rozhodnutí o vyvlastnění, pokud k nim dojde ve lhůtě 3 let
 - a) ode dne vzniku právních účinků vkladu práva do katastru nemovitostí,¹⁶⁾
 - b) ode dne nabytí účinnosti smlouvy o úplatném či bezúplatném převodu nemovitostí, které nejsou předmětem evidence v katastru nemovitostí,
 - c) ode dne bezúplatného nabytí movité věci,
 - d) ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o vyvlastnění

a daňový subjekt požádá o prominutí daně nebo ručitel podá podnět Generálnímu finančnímu ředitelství nejpozději do 3 let ode dne, kdy nastanou skutečnosti uvedené v písmenech a) až d); je-li vedeno řízení z podnětu ručitele, je příjemcem rozhodnutí daňový subjekt i ručitel.
- (4) Generální finanční ředitelství na žádost daňového subjektu daň z převodu nemovitostí z převodu vlastnictví k nemovitosti, uskutečněného na základě smlouvy o zajišťovacím převodu práva nebo z přechodu vlastnictví k nemovitosti v souvislosti s postoupením pohledávky, promine, dojde-li ke zpětnému nabytí nemovitosti původním vlastníkem, který převedl vlastnictví k nemovitosti k zajištění splnění závazku na věřitele nebo dojde-li k zániku zajišťovacího převodu práva vyvlastněním, pokud daňový subjekt požádá o prominutí daně z převodu nemovitostí nejpozději do 3 let ode dne nabytí vlastnictví k nemovitosti původním vlastníkem nebo vyvlastnitelem.
- (5) Dojde-li k převodu vlastnictví k nemovitosti na základě

- a) smlouvy uzavřené s rozvazovací podmínkou, s výjimkou smlouvy o zajišťovacím převodu práva,
- b) smlouvy s výhradou zpětného převodu vlastnictví k nemovitosti,
- c) jiné smlouvy, která byla po převodu vlastnictví k nemovitosti zrušena,

Generální finanční ředitelství na žádost daňového subjektu nebo na základě podnětu ručitele z moci úřední daň z převodu nemovitostí nebo daň darovací promine, dojde-li ke zpětnému nabytí nemovitosti původním převodcem do 3 let ode dne vzniku právních účinků vkladu práva do katastru nemovitostí nebo ode dne nabytí účinnosti smlouvy o převodu nemovitosti, která není předmětem evidence v katastru nemovitostí, a v této lhůtě daňový subjekt požádá o prominutí daně nebo ručitel podá podnět Generálnímu finančnímu ředitelství. Je-li vedeno řízení z podnětu ručitele, je příjemcem rozhodnutí o prominutí daně daňový subjekt i ručitel.

- (6) Jde-li o nemovitost podléhající evidenci v katastru nemovitostí, prominutí daně z převodu nemovitostí nebo daně darovací podle odstavců 3 až 5 je podmíněno zápisem vlastnictví k nemovitosti ve prospěch původního vlastníka nebo vyvlastnítele v katastru nemovitostí.
- (7) Generální finanční ředitelství může na žádost daňového subjektu nebo z moci úřední, a to i k podnětu ručitele, daň zcela nebo částečně prominout při řešení důsledků živelních pohrom a jiných mimořádných hromadných událostí z důvodu odstranění tvrdosti; je-li vedeno řízení z podnětu ručitele, je příjemcem rozhodnutí daňový subjekt i ručitel.

§ 26

(1) Zrušují se

1. Zákon České národní rady č. 146/1984 Sb., o notářských poplatcích, ve znění zákona České národní rady č. 201/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 146/1984 Sb., o notářských poplatcích.
2. Vyhláška ministerstva financí České socialistické republiky č. 150/1984 Sb., kterou se provádí zákon České národní rady o notářských poplatcích, ve znění vyhlášky ministerstva financí, cen a mezd České republiky č. 237/1990 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška ministerstva financí České socialistické republiky č. 150/1984 Sb., a vyhlášky ministerstva financí České republiky č. 153/1992 Sb.
3. Výnos ministerstva financí, cen a mezd České socialistické republiky o opatření k odstranění tvrdosti při vyměřování notářských poplatků č.j. 153/14 779/1988 ze dne 15. srpna 1988 (reg. v částce 29/1988 Sb.).
4. Výnos ministerstva financí, cen a mezd České socialistické republiky o osvobození osobních počítačů a mikropočítačů od notářského poplatku z darování č.j. 153/17 283/1989 ze dne 28. září 1989 (reg. v částce 30/1989 Sb.).
5. Výnos ministerstva financí, cen a mezd České socialistické republiky o osvobození od notářských poplatků za úkony č.j. 153/17 282/1989 ze dne 28. září 1989 (reg. v částce 34/1989 Sb.).
6. Opatření ministerstva financí České republiky o úlevách u notářských poplatků ze dne 19. října 1990 (vyhlášeno v částce 73/1990 Sb.).
7. Opatření ministerstva financí České republiky o úlevě u notářských poplatků z dědictví - odškodnění podle zákona o soudní rehabilitaci ze dne 5. března 1991 (vyhlášeno v částce 24/1991 Sb.).
8. Opatření ministerstva financí České republiky o úlevách u notářských poplatků souvisejících s vydáním věci podle zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ze dne 30. dubna 1991 (vyhlášeno v částce 47/1991 Sb.).

(2) Dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se nepoužijí

1. Výnos ministerstva financí České socialistické republiky k provedení zákona č. 146/1984 Sb., o notářských poplatcích, č.j. 153/1 690/1985 ze dne 7. února 1985.
2. Výnos ministerstva financí České socialistické republiky o úlevách u notářských poplatků č.j. 153/2 350/1985 ze dne 7. února 1985.
3. Výnos ministerstva financí České socialistické republiky o odvodu notářských a soudních poplatků do státního rozpočtu České socialistické republiky č.j. 153/20 783/1986 ze dne 28. listopadu 1986.
4. Opatření ministerstva financí České socialistické republiky o osvobození členů Českého svazu protifašistických bojovníků od soudních a notářských poplatků č.j. 153/8 399/1987 ze dne 12. června 1987.

§ 27

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Burešová v. r.

Pithart v. r.

¹⁾ Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku).

^{1a)} Zákon č. 135/1982 Sb., o hlášení a evidenci pobytu občanů.

^{1b)} Zákon č. 123/1992 Sb., o pobytu cizinců na území České a Slovenské Federativní Republiky.

²⁾ § 842 občanského zákoníku.

^{2a)} Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

^{2aa)} Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění zákona č. 121/2000 Sb.

^{2b)} Například zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.

^{2c)} § 48 občanského zákoníku.

^{2cc)} § 59 obchodního zákoníku.

^{2cd)} § 59a obchodního zákoníku.

^{2d)} § 117 občanského zákoníku.

^{2f)} § 21 zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů).

³⁾ § 761 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

§ 47b zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ § 10a odst. 6 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ Zákon ČNR č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon ČNR č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ § 20a zákona ČNR č. 367/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁾ Zákon č. 308/1991 Sb., o svobodě náboženské víry a postavení církví a náboženských společností.

⁸⁾ Např. zákon č. 58/1969 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou rozhodnutím orgánu státu nebo jeho nesprávným úředním postupem, zákon č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 87/1991 Sb.,

o mimosoudních rehabilitacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ § 11 odst. 3 zákona č. 92/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁾ § 19 zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 284/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, ve znění pozdějších předpisů.

^{12a)} § 24 odst. 1 až 4 zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů).

^{12b)} § 2 odst. 2 písm. a) vyhlášky Federálního ministerstva financí, Ministerstva financí ČSR, Ministerstva financí SSR a předsedy Státní banky československé č. 136/1985 Sb., o finanční, úvěrové a jiné pomoci družstevní a individuální bytové výstavbě a modernizaci rodinných domků v osobním vlastnictví, ve znění vyhlášek č. 74/1989 Sb., č. 73/1991 Sb. a č. 398/1992 Sb.

^{12c)} Např. § 29 zákona č. 72/1994 Sb.

^{12d)} § 84 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 83/1998 Sb.

^{12f)} Zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů.

¹³⁾ Např. zákon č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 87/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 42/1992 Sb., o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech.

^{13a)} § 116 občanského zákoníku.

^{13b)} Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě).

^{13c)} Zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů (zákon o veřejných sbírkách).

¹⁴⁾ Např. § 135 a 462 občanského zákoníku, § 55 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵⁾ Zákon ČNR č. 146/1984 Sb., notářských poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška ministerstva financí ČSR č. 150/1984 Sb., kterou se provádí zákon o notářských poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁶⁾ § 2 odst. 3 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 90/1996 Sb.